



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№3

Google Scholar

OPEN ACCESS

ULRICHSWEB[®]
GLOBAL SERIALS DIRECTORY

OpenAIRE

ROAD

НАУЧНАЯ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

Academic
Resource
Index
ResearchBib

ISSN
INTERNATIONAL
STANDARD
SERIAL
NUMBER
INTERNATIONAL CENTRE

CYBERLENINKA

BASE

INDEX COPERNICUS
INTERNATIONAL

Crossref



ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

2025



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

Elektron nashr. 725 sahifa.

E'lon qilishga 2025-yil 11-martda ruxsat etildi.

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqovich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayevich, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoiraz Azimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldix'o'ja o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Utayev Uktam Choriyevich, O'z.Respub. Bosh prokuraturasi boshqarma boshlig'i o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zbekiston Respublikasi Bosh prokuraturasi IJQKD boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, iqtisodiyot fanlari nomzodi (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongirاتبay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Head of Department, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Ochilov Farkhod, Head of DCEC, Prosecutor General's Office of Uzbekistan
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Viktorovna, Candidate of Economic Sciences (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xalikov Suyun Ravshanovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlal Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khalikov Suyun Ravshanovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Rustamov Ilkhomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Raximovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher

08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
08.00.02 Makroiqtisodiyot
08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
08.00.06 Ekonometrika va statistika
08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
08.00.11 Marketing
08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
08.00.13 Menejment
08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi
Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar
vazirligi huzuridagi Oliy
attestatsiya komissiyasi
rayosatining
2023-yil 1-apreldagi 336/3-
sonli qarori bilan ro'yxatdan
o'tkazilgan.



MUNDARIJA

Improving the efficiency of investment activity in oil and gas enterprises.....	24
Raxmatova M.G., G'ofurov Sh.N.	
Organization of control and evaluation of effectiveness in international companies.....	30
Nasimov Bakhtiyor Vasiyevich	
Xalqaro standartlarning korxona eksportini oshishidagi ahamiyati.....	35
Sobitov Diyor Abbralxonovich	
Erkin iqtisodiy zonalar boshqaruvining tashkiliy tuzilmasini takomillashtirish yo'llari	40
Ataismatov Iqboljon Zumratjonovich	
Xorazm viloyatida turizm infratuzilmasini innovatsion rivojlantirish ko'rsatkichlarini ekonometrik modellash va prognozlashtirishning ba'zi masalalari	46
Jumaniyazova Ro'za Quvondiq qizi	
Tijorat banklarining moliyaviy barqarorligini mustahkamlash	60
Rasulov Muxammad Bobur Fazliddin o'g'li	
Economic analysis of investment activity of enterprises.....	66
Shermatov Akhror Abduhakimovich	
Kichik biznesni rivojlantirishda innovatsion faoliyatni moliyalashtirish yo'nalishlari	72
Z. Rahimova	
Влияние углеродного следа на экологическую устойчивость узбекистана	76
Саттарова Барно Шухратовна	
Moliya bozori dastaklari orqali xorijiy investitsiyalarni jalb etish modellarining uslubiy asoslari	84
Ibragimov G'anjion G'ayratovich	
Maqdsadli tushumlarning audit obyekti sifatidagi tasnifi va tavsifi.....	90
Ne'matov Oybek Ismatullayevich, Qambarov Abduazizbek	
Bank majburiyatlari tushunchasi, uning mazmuni va mohiyati	96
Muminova Parvina Ilhom qizi	
Sanoat korxonalariga berilayotgan soliq imtiyozlari ma'murchiligini ta'minlash borasida amalga oshirilayotgan ishlar samaradorligi.....	100
Turabov Ulug'bek Olimjonovich	
Tur operatorlari va sayohat agentliklarida xarajatlar va foyda tahlili va uning turlari	106
Taniyev Ahmadjon Bahromovich	
O'zbekistonda kredit bozorini rivojlantirish istiqbollari.....	113
Salimov Burxon Abubakirovich	
Social media marketing as a key strategy in modern business.....	125
Najimova Bakhtigul Abdilkasim qizi	
O'zbekistonda yashil mahsulotlar eksportini rivojlantirish orqali barqaror iqtisodiy o'sish va xalqaro integratsiyani ta'minlash.....	129
Radjabov Bunyod Abduxalilovich	
Оценка и управление рисками в проектах строительства энергетических объектов	136
Махматкулов Жамшед Бахтиёрович	
Iqtisodiyotda ko'chmas mulk bozori hamda uning xususiyatlari	140
Ibragimov Qobil To'xtamishovich, Raimkulov Sherali O'rozdavlatovich, G'ffarov Husayn Aliyor o'g'li, Ismoilov Davronjon Ilxomjon o'g'li, Tashpulatova Shaxnoza Tursunpulatovna	
Ekologik turizmning ijtimoiy-iqtisodiy ta'siri va uni rivojlantirish istiqbollari (Jizzax viloyati misolida)	144
Isomiddinov Sherzod Sirojiddin o'g'li	
Ways to improve personnel policy in improving the quality of financial services provided by financial institutions.....	148
Ergashev Umidjon Ibragimovich	
Qo'shilgan qiymat solig'ining budjet daromadlarini shakllantirishdagi ahamiyati	152
Djabbarov Anvar Muxammadsaliyevich	



Tadbirkorlik subyektlarining barqarorlik reytingini aniqlash va ulardan samarali foydalanish yo'llari	157
Abdullayev Zafarbek Safibullayevich	
Tovar-moddiy zaxiralar auditini tashkil qilish masalalari	164
Turmanqulov Norpo'lat Sa'dullayevich, Botirov Lazizbek Botirovich	
O'zbekiston tijorat banklari faoliyatida aktivlar daromadlilikini oshirish masalalari.....	168
Saxibjonov Muzaffar Salijanovich	
Organization of control and evaluation of effectiveness in international companies.....	174
Nasimov Bakhtiyor Vasiyevich	
Strategic growth of global companies in contemporary environments.....	179
Djurabaev Otabek Djurabayevich	
Directions for management of the tax system.....	184
Sharokhmatov Abdurakhim Abdulamitovich	
Davlat korxonalarida moliyaviy samaradorlik va uni boshqarish tizimini takomillashtirish yo'nalishlari.....	188
Qarshiyev Nodirbek Olim o'g'li	
Проблемы, модели и методы оптимизации управления товарными запасами	193
Бабаджанов Шопулат Шомашрабович	
Literature review: the significance of digitization to management credit activity of commercial banks	200
Jo'rayev Eldor Berdibekovich	
O'zbekiston Respublikasining davlat budjeti.....	205
Ajibaeva Raiya Maxsudovna	
Yashil iqtisodiyot kontsepsiyasining shakillanishi, taraqqiyot bosqichlari va uning dolzarbligi.....	212
Kodirov Javlonbek Nematullayevich	
Bank plastik kartalari orqali masofaviy xizmatlarni takomillashtirish.....	219
Abdullayeva Dildora Qudratovna, Abdullayev Baxodirjon Valijon o'g'li, Almuratova Nurlio'lmasoy Naim qizi	
O'zbekistonda iqtisodiy o'sishni ekonometrik modellashtirish	223
Shamsiyeva Feruza Muratxodjayevna	
Mahalla faoliyati ijtimoiy-iqtisodiy ko'rsatkichlarini tahlil qilishning nazariy asoslari.....	232
Aliqulov Ravshan Shodiyor o'g'li	
O'zbekistonda lizing bozori tahlili.....	237
Boyev Bekzodjon Jo'raqul o'g'li, Shavkatov Behruz Rustam o'g'li	
Chakana savdoni rivojlantirishning mintaqaviy xususiyatlari	241
Ismoilov Shohjahon O'tkir o'g'li	
O'zbekistonda tibbiy xizmatlarning rivojlanish tendensiyalari, tarkibiy tuzilish tasnifi va marketing segmentlari	244
Axmedov Zafarjon A'zamovich	
Мировой опыт и перспективы развития свободно экономических зон в Республике Узбекистан.....	250
Кадилова Истора Кадилова	
Перспективы реформирования налоговой системы Республики Узбекистан в условиях глобализации.....	254
Буранова Лола Вахобовна, Садиков Искандар Гайратович	
O'zbekiston 2030 strategiyasi – islohotlar tizimligida ipoteka kreditining dolzarbligi.....	263
A'zamxo'jayeva Nihola	
O'zbekistonda sug'urta mexanizmlarini rivojlantirish istiqbollari	267
Shoraximova Zilola Nosirdjanovna	
Biologiya va tibbiyotda matematik statistika	271
Voxidov Alikul Melitosheich	
Viloyatda chorvachilik mahsulotlarini o'tgan yilga nisbatan o'zgarishi.....	283
Azimov Allaberdi O'rinovich, Begaliyeva Madina Abdusamatovna	
Servis korxonalarida mobil ilovalar yordamida interaktiv xizmatlar yaratish	289
Ne'matov Nizom Ismatullayevich	
Oziq-ovqat ta'minot zanjiri tushunchasi va uning zamonaviy tendensiyalari.....	293
Nazarova A.N	



Влияние искусственного интеллекта при разработке стратегических программ на экономическое развитие страны.....	300
Каримова Нуржахон Олим кизи	
Kichik va o'rta biznesda moliyaviy menejment: muammolar va yechimlar	306
Saidvaliyeva Nigora Ziyodillayevna	
Теоретико-правовая характеристика экономических отношений	313
Фарход Махмудович Тиркашев, Исломжон Жамshedович Жамshedов	
Cash flow reporting in Uzbekistan: national accounting standards and international standards application	318
Ochilov Ilyos Keldiyorovich	
Tadbirkorlik salohiyatini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari va takomillashtirish mexanizmlari	324
Baxtiyor Xabibullayev Abdulvoxid o'g'li	
Получение долгосрочного кредита и определение его размера для привлечения лизинга	330
Латипова Шахноза Махмудовна	
Ko'chmas mulk solig'ining ko'chmas mulk bozori tendensiyalariga ta'siri	335
To'lakov Ulug'bek Toshmamatovich	
Rivojlangan mamlakatlarning davlat qarzi va uni boshqarishdagi tajribasini tahlil qilishga ilmiy yondashuv	343
Suyunov Dilmurod Xolmuradovich, Abdurahmonova Feruzabonu	
Эффективный инновационный менеджмент в системе здравоохранения Республики Узбекистан.....	353
Абдурахманов З.М.	
Islom moliyasining O'zbekistondagi o'rni va O'zbekiston Respublikasining islomiy tashkilotlar va banklar bilan aloqasi	356
Otajonova Charosxon Polvonquli qizi, Elboyev Otajon Polvonquliyevich	
Tadbirkorlik subyektlarida innovatsion faoliyatni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari	361
Oxunjonova Madina Isoqjonovna	
Основные задачи обеспечения цифровой информационной безопасности в образовательном процессе	365
Иззатилла Пулатов Кудратиллаевич	
Tijorat banklarida komplaens nazoratni takomillashtirish.....	373
Muminova Marguba Mamirkulovna	
Kichik biznes uchun soliq imtiyozlari va ularning samaradorligi.....	378
Sarvar Ochilov	
Xalqaro moliyaviy tashkilotlarning davlat iqtisodiy rivojlanishidagi o'rni	387
Raxmonova Dildora Ergash qizi	
O'zbekiston Respublikasida kreditning iqtisodiyotni rivojlantirishdagi o'rni	395
Eshqobulova Charos O'roq qizi	
Mintaqa sanoat korxonalari investitsiya jarayonlari rivojlanish tendensiyasining statistik tahlili.....	399
Quvatova Gulzoda Faxriddin qizi	
Natijalarga yo'naltirilgan budjetlashtirish samarali budjet menejmentining omili sifatida	403
N. Sheraliev	
O'zbekistonda kichik biznesning rivojlanish tendensiyalari va istiqbollari	408
Salayev Jasurbek Komilovich	
Features and prospects for the development of digital marketing in Uzbekistan	414
Musayeva Shoiraz Azimovna	
Анализ динамики импорта узбекистана в 2017–2024 годах с учетом индекса сложности продукции (PCI)	418
Жабборов Нодира Холмурод кизи	
O'zbekistonning kredit riskini baholash: iqtisodiy barqarorlik va xavf omillari tahlili	422
Hakimov Hakimjon Abdullo o'g'li	
Investitsion jozibadorlikni oshirish – korxonalarning raqobatbardoshligini oshirishning muhim shartidir	426
Karimova Dilafruz Sadirdin qizi	



Sanoat korxonalarida innovatsion faollikni oshirish omillari.....	431
Qo'ziyev Shodiyor Qilichboy o'g'li, Xakimov Javohir Hamza o'g'li, Turganbaev Nursultan Bayram o'g'li, Masharipov Rasulbek Jo'rabekovich, Xasanov Ruslan Raxmatovich, Nurullayev Jasurbek Davronbekovich	
Теоретические основы формирования понятия «финансовая стабильность».....	437
Алиева Сусанна Сейрановна	
Developing the labor market and strategies for reducing unemployment.....	442
Tojiyeva Muhabbatxon Mansurjon qizi, Elmurodov Mukhammadkodir Nurmuhammad	
Iqlim o'zgarishi sharoitida raqamli texnologiyalar orqali qishloq xo'jaligida samaradorlikni oshirish yo'llari.....	450
Fayziyev Oybek Raximovich, Ochilov Ilhom Sayitqulovich, Sayfullayeva Ruxshona Farrux qizi	
To'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiyalarning sanoatni rivojlantirishdagi roli.....	458
Samijonov Musobek G'ayratjon o'g'li	
Ishlab chiqarish korxonalarida risklarni boshqarishning asosiy yo'nalishlari va rivojlanish istiqbollari.....	466
Muxitdinov Shuhrat Ziyaviddinovich	
Ovqatlanish xizmatlarini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlaridan foydalanish va samaradorligini oshirishning asosiy yo'nalishlari.....	470
Ravshanov Zaxiriddin Ibragimovich	
Ta'lim jarayonida sun'iy intellektdan foydalanishning ahamiyati.....	477
Safayeva Dilafuz Ruzmatovna, Karimov Abrorjon Shavkat o'g'li	
Oliy ta'lim muassasalarini xarajatlarini rejalashtirish va moliyalashtirish: amaldagi holat tahlili.....	482
Bauyetdinov M.J., Medetbayeva D.T	
Tijorat banklarida foiz risklarini baholash va boshqarish.....	487
Karimov Mardon Akram o'g'li	
Zamonaviy sharoitda bank innovatsiyalaridan foydalanishning istiqbolli yo'nalishlari.....	494
Xodjimamedov Akmal Ashurovich	
A local perspective on sustainable supply chain management in Uzbekistan.....	501
Oybek Rafukjonkhoev	
Raqamli texnologiyalar orqali sug'urta kompaniyalar marketing faoliyatini takomillashtirish.....	505
Rashidova Dildora Rasul qizi	
O'zbekistonning strategik rivojlanish davrida investitsiyalarning o'rni.....	511
Akbaraliyeva Aziza Maxmadali qizi	
O'zbekiston media bozori: rivojlanishi va afzalliklari.....	516
Qodirov Obidjon Olim o'g'li	
Порядок учета скидок в бухгалтерском учете на основе МСФО.....	520
Камолова Феруза Кахрамоновна	
Tijorat banklari transformatsiyasini amalga oshirishda qimmatli qog'ozlar bozori foydalanishning xorijiy tajribasi.....	525
Bobur Abrorovich Yusupov	
Neft va gaz sanoati korxonalari resurslardan samarali foydalanishning xorijiy tajribalari tahlili.....	533
Sonayev Sanjar Nurmatovich	
Оценка социально-экономического воздействия железнодорожных проектов.....	539
Хужаяров Бекзод Баходир угли	
Rivojlanayotgan mamlakatlarda islom mikromoliyalashning innovatsion mexanizmlari va xalqaro tajriba.....	544
Sharipova Maxliyoixon Baxtiyor qizi	
Iqtisodiy samaradorlik tushunchasining ilmiy- nazariy tahlili.....	548
Ibragimov Zukhriddin Sayfutdinovich	
Ipoteka kreditlarini moliyalashtirishda banklarning o'rni va istiqbollari.....	552
Muhitdinov Ulug'bek Diyorovich	
Mintaqaviy mehnat bozorini shakllanishining shart-sharoitlari, omillari, o'ziga xos xususiyatlari va prinsiplari.....	556
Amonov Navro'zxon Saloxiddin o'g'li	
Development of digital marketing for sustainable tourism development in Uzbekistan.....	560
Nasibabonu Abdurakhmonovna Akramova	



Kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshirishga qaratilgan innovatsion yondashuvlar	565
Ibragimov Ulmas	
Tijorat banklarining moliyaviy xavfsizligini ta'minlashning dolzarb masalalari	569
Akbarov Behzodxon Ulug'bek o'g'li	
Amerika qo'shma shtatlarida federal zaxira tizimi tomonidan amalga oshirilgan noan'anaviy pul-kredit siyosati	574
Djumonov Dilshod Safaroliyevich	
Intellektual mulkning ishlab chiqarishdagi ahamiyati	581
Farhod Mahmudovich Tirkashyev, Azizbek Umid o'g'li Abduvaliyev	
Tijorat banklari moliyaviy barqarorligini baholashning xorijiy davlatlar tajribasi	585
Sattarova Gulshan Muxiddinovna	
Qimmatli qog'ozlar bozorida moliyaviy xavfsizlik: investorlar misolida.....	589
Boysunov Jamshid Baxriddin ug'li	
Amaliy-ilmiy tadqiqotlarning mazmuni, asosiy maqsadlari va qo'llanilish shakllari.....	593
Raupov Jamshid Rashidovich, Kaxramonov Zafar Kaxramonovich	
Tijorat banklarida korporativ boshqaruvni takomillashtirishning dolzarb masalalari.....	597
Ergashev Olim Kenjayevich	
Islom darchalari asosida moliyalashtirishni joriy etish istiqbollari	602
Gulyamova Shaxnoza Gafurdjanovna	
Влияние финансовых технологий на трансформацию страхового рынка	606
Тангирбердиева Гулчехра Рахимжановна	
Tadbirkorlik faoliyatini rivojlanishida mamlakatimiz iqtisodiyotini holati tahlili	611
Muradova Maxliyoixon Ravshanovna	
Foreign experience in the formation of banking assets in improving the efficiency of the activities of commercial banks.....	615
Ibrohimov Davronbek Muhammadi ogli	
Роль и значение экономического потенциала в формировании стратегии регионов Узбекистана.....	628
Абдалова З.Т.	
Перспективы развития торговых отношений между Китаем и Узбекистаном.....	634
Фазлиддинова Шахруза студентка, Расулев Дильмурод Мирза-Ахмедович	
Korxonalarda moliyaviy instrumentlarning hisobi va audit masalalarini rivojlantirish	640
Maxmudov Saidjamol Kadirjanovich	
Barqaror ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning ilmiy-nazariy asoslari.....	647
Rajabov Alibek	
Digital technologies as a driver for the development of mice tourism in Uzbekistan	654
Ilkhomova Gulnoza Zaynitdin qizi	
Tadbirkorlik subyektlarining tashqi savdo faoliyati bojxona reytingini aniqlash va baholashning iqtisodiy ahamiyati	661
Azizov Sherzod Uktamovich, Mamarajabov Abdisamad Saidmurot o'g'li	
Kichik biznes va tadbirkorlik subyektlari	666
Shodiyev To'liqin Oltiboy o'g'li	
Sanoat korxonalari rivojlanishining atrof-muhitga ta'sirini baholashda ESG tamoyillarini qo'llash imkoniyatlari va istiqbollari	671
Turg'unov Jasurbek Alimardon o'g'li	
Museum collection management and new technology	677
Ibroximova Aziza Abbasovna	
Inklyuziyalashuv sharoitida sanoat korxonalari faoliyatining ilmiy-nazariy jihatlarini	684
Isayev Kobiljon Abdulkodirovich	
Turizm sohasida brendning O'zbekiston iqtisodiy o'sishiga ta'siri va sayyohlik yo'nalishi sifatida marketingning ahamiyati.....	693
Kobilova Maftuna	
Kichik biznes subyektlarida marketing faoliyatini boshqarishni takomillashtirish.....	697
Bektemirov Ozodjon Xusan o'g'li	
Tekislikda to'g'ri chiziqli va uning tenglamalari.....	702
Azimova Halkar Qayumovna	



Banking Legislation of the Republic of Uzbekistan: Practice and Reforms.	707
Asliddin Qurvonboyev Baxrom o'g'li, Umarova Zulaykho	
Korxonalarda reklama faoliyati samaradorligini oshirishda raqamli marketingdan foydalanish.....	712
Khojiev Elshod	
Необходимость использования искусственного интеллекта в системе образования – веление времени	717
Абдуллаханова Гулбахор Саттаровна	
Kon-metallurgiya kombinati faoliyatining ekonometrik modeli va uni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlari.....	721
Karimov Ma'ruf Ichthyorovich	



KON-METALLURGIYA KOMBINATI FAOLIYATINING EKONOMETRIK MODEL VA UNI RIVOJLANTIRISHNING ISTIQBOLLI YO'NALISHLARI



Karimov Ma'ruf Ichthyorovich

Tashkent State Technical University, PhD

Annotatsiya: Ushbu ish kon metallurgiya kombinati faoliyatining ekonometrik modelini ishlab chiqishga va uni rivojlantirishning istiqbolli yo'nalishlarini aniqlashga bag'ishlangan. Tadqiqot korxonaning asosiy iqtisodiy ko'rsatkichlarini tahlil qildi, uning ishlab chiqarish va moliyaviy samaradorligiga ta'sir qiluvchi omillarni aniqladi. Ekonometriya usullari asosida kombinatning rivojlanish dinamikasini bashorat qilishga imkon beradigan matematik model qurilgan. Shuningdek, korxonaning raqobatbardoshligini oshirish, shu jumladan ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish, innovatsion texnologiyalarni joriy etish va resurslarni boshqarishni takomillashtirish bo'yicha strategik tavsiyalar taklif etiladi. Olingan natijalar kombinatning iqtisodiy strategiyasini ishlab chiqish va boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun ishlatilishi mumkin.

Kalit so'zlar: kon metallurgiya kombinati, ekonometrik model, iqtisodiy ko'rsatkichlar, ishlab chiqarish samaradorligi, moliyaviy tahlil, bashorat qilish, innovatsion texnologiyalar, raqobatbardoshlik, strategik rivojlanish, resurslarni boshqarish.

Abstract: The article is devoted to the development of an econometric model of the mining and metallurgical combine and the identification of promising areas for its development. The study analyzes the main economic indicators of the enterprise, identifies factors affecting its production and financial efficiency. Based on econometrics methods, a mathematical model has been built that allows predicting the dynamics of the plant's development. It also offers strategic recommendations for improving the competitiveness of the enterprise, including optimizing production processes, introducing innovative technologies, and improving resource management. The results obtained can be used to develop the economic strategy of the plant and make managerial decisions. iqtisodiy strategiyasini ishlab chiqish va boshqaruv qarorlarini qabul qilish uchun ishlatilishi mumkin.

Key words: Mining Metallurgical Combine, econometric model, economic indicators, production efficiency, financial analysis, forecasting, innovative technologies, competitiveness, strategic development, resource management.

Аннотация: Статья посвящена разработке эконометрической модели деятельности горно-металлургического комбината и определению перспективных направлений его развития. В исследовании проанализированы основные экономические показатели предприятия, выявлены факторы, влияющие на его производственную и финансовую эффективность. На основе методов эконометрики построена математическая модель, позволяющая прогнозировать динамику развития комбината. Также предлагаются стратегические рекомендации по повышению конкурентоспособности предприятия, в том числе по оптимизации производственных процессов, внедрению инновационных технологий, совершенствованию управления ресурсами. Полученные результаты можно использовать для разработки экономической стратегии комбината и принятия управленческих решений.

Ключевые слова: горно-металлургический комбинат, эконометрическая модель, экономические показатели, эффективность производства, финансовый анализ, прогнозирование, инновационные технологии, конкурентоспособность, стратегическое развитие, управление ресурсами.

KIRISH

Mamlakatimizda metallurgiya tarmog'ida sanoat mahsulotlarini ishlab chiqarish va u bilan bog'liq faoliyatning ko'rsatkichlarini ekonometrik modellash tirish mazkur tarmoqni tahlil qilish va kelgusida rivojlantirish yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Ekonometrik modellar metallurgiya tarmog'ining rivojlanish ko'rsatkichlarini



miqdoriy tahlil qilibgina qolmasdan, balki unga ta'sir etuvchi omillar tarkibi hamda har bir omilning ulushini aniqlab berishga ham imkon beradi. Ishlab chiqilgan ko'p omilli modelda metallurgiya tarmog'ining innovatsion rivojlanishining omilli tahlil qilish uchun avvalo zaruriy bo'lgan ko'rsatkichlar aniqlab olindi, ko'rsatkichlar ma'lumotlar to'plamiga kiritildi, shu asosda ko'p omilli tahlil uchun ma'lumotlar to'plami shakllandi. Har bir korxona turli xil qayta taqsimotlardan iborat murakkab majmuadir. Metallurgiya sanoati qazib olish, boyitish va qora va rangli metallarning rudalarini qayta ishlash, xom ashyoni qayta ishlashga bo'linadi. Qora metallar bozori texnologik zanjirni tashkil etuvchi tovarlardan hosil bo'ladi uchta qayta taqsimlash: ruda xomashyosi (temir, xrom va marganets), oraliq mahsulotlar (quyma temir, ferro qotishmalari, hurda) va tayyor mahsulotlar (po'lat turli shakllarda).

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Doktor Gujarati professor Ekonometrikani elementar, ammo keng qamrovli kirish sifatida taqdim etadi [1]. Jeffrey M. Wooldridge esa Mikroekonometrik usullari bo'yicha sezilarli darajada qayta ko'rib chiqqan [2]. Ushbu ikkinchi nashr zamonaviy ekonometrik tadqiqotlarda ishlatiladigan ikki usulni bayon etadi. Ko'pgina tahlilchilarning fikriga ko'ra, xorijiy korxonalarda innovatsiyalar bilan ishlash tizimi nafaqat innovatsion faoliyatni rivojlantirish strategiyasiga, balki ishlab chiqarishda samarali innovatsion loyihalarni amalga oshirishni zarur vositalar bilan ta'minlashga imkon beradigan innovatsiyalar huquqlarini himoya qilishning qayta qurilgan mexanizmiga ham tayanadi [8]. Boshqaruv tizimining samaradorligini oshirish uchun nafaqat aksiyadorlarning mablag'laridan samarali foydalanish, balki yangi investorlarni jalb qilish ham muhim ahamiyatga ega [9]. Dunyoda kon-metallurgiya sanoatining rivojlanishi bilan klasterli yondashuv bo'yicha eng yaxshi boshqaruv usullari ishlab chiqarishni tashkil etish, «sinergetik ta'sir» darajasini oshirish va modernizatsiya qilish kabi sohalaridagi tadqiqotlarga ustuvor ahamiyat beriladi [10]. Iqtisodiyot tarmoqlarida zamonaviy innovatsion texnologiyalarni keng qo'llash va boshqa tarmoqlarga joriy etish O'zbekiston Respublikasining jadal rivojlanishining muhim sharti hisoblanadi [11].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Mazkur tadqiqot metallurgiya korxonalarida innovatsion rivojlanish jarayonlarini tahlil qilish va ularni ekonometrik modellash vositasida baholashga qaratilgan. Tahlilning asosiy obyekti sifatida "Olmaliq kon-metallurgiya kombinati" AJ faoliyati tanlangan. Bu korxonaning sof tushumi ($Y(t)$) asosiy natijaviy ko'rsatkich sifatida qabul qilinib, moliyaviy-iqtisodiy natijalarga tayanib tadqiqot olib borilgan.

Tadqiqot jarayonida sof tushum hajmiga ta'sir qiluvchi omillar aniqlanib, ularning miqdoriy bahosi belgilangan. Bu esa korxonaning rivojlanish strategiyasini shakllantirish va ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish bo'yicha aniq qarorlar qabul qilish imkonini beradi.

Shuningdek, kon-metallurgiya sohasi mamlakat iqtisodiyotining tarkibiy qismi sifatida ko'rib chiqilgan bo'lib, uning o'sishi sanoatning boshqa tarmoqlariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatishi ta'kidlangan. Tadqiqot natijalariga ko'ra, "Olmaliq kon-metallurgiya kombinati" faoliyati uchun ishlab chiqilgan ekonometrik model asosida asosiy ishlab chiqarish jarayonlarini samarali boshqarish hamda korxona faoliyatini rivojlantirishning optimal yo'nalishlari aniqlangan.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalariga ko'ra, kon-metallurgiya kombinati faoliyatining ekonometrik modelini yaratish zarurati shundaki, zamonaviy sanoatda iqtisodiy samaradorlikni oshirish uchun aniq matematik va statistik yondashuvlar muhim ahamiyatga ega. Ekonometrik model quyidagi maqsadlarni o'z ichiga oladi:

- Ishlab chiqarish jarayonlarini optimallashtirish;
- Resurslardan samarali foydalanish;
- Moliyaviy barqarorlikni oshirish;
- Raqobatbardoshlikni kuchaytirish.

"Olmaliq kon-metallurgiya kombinati" AJ faoliyatining samarali rivojlanishini o'rganish uchun natijaviy omillar o'rtasidagi bog'liqliklarni aniqlash va ularning iqtisodiy ahamiyatini baholash lozim. Ushbu maqsadda xususiy korrelyatsiya koeffitsientlari yordamida omillar orasidagi o'zaro ta'sir darajalari hisoblab chiqildi. Natijalar shuni ko'rsatadiki, omillarning bir qismi orasida multikolleniarlik kuzatiladi, ya'ni ayrim omillar boshqa omillarning ahamiyatini dublikat qiladi va modelda ortiqcha yuk hosil qiladi.

Multikolleniarlik muammosini bartaraf etish uchun faqat asosiy ahamiyatga ega bo'lgan omillarni tanlab olish kerak. Shu bois, tavsiya etiladiki, ko'p omilli ekonometrik modelni shakllantirish jarayonida yuqori multikolleniarlikka ega bo'lgan omillar chiqarib tashlanadi. Bu yondashuv modelning statistik ishonchligini va prognoz aniqligini oshiradi. Natijada, ishlab chiqarish ko'rsatkichlariga ta'sir qiluvchi omillarni optimallashtirish



va korxonaning rivojlanish strategiyasini shakllantirish bo'yicha aniq va asosli qarorlar qabul qilish mumkin bo'ladi.

Regressiya tenglamasidan chiqarib yuboriladigan omillar quyidagilar:

kon-metallurgiya kombinati AJdagi asosiy vositalarning boshlang'ich qiymati, mlrd. so'm (X_1);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi eskirish summasi, mlrd. so'm (X_2);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi uzoq muddatli investitsiyalar, mlrd. so'm (X_4);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi o'rnatilgan asbob uskunalar, mlrd. so'm (X_5);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi debitorlik jami, mlrd. so'm (X_7);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi ustav kapitali, mlrd. so'm (X_9);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi taqsimlanmagan foyda, mlrd. so'm (X_{10});

kon-metallurgiya kombinati AJning joriy majburiyatlar, mlrd. so'm (X_{12});

kon-metallurgiya kombinati AJning sotilgan mahsulot tannarxi, mlrd. so'm (X_{13});

kon-metallurgiya kombinati AJning davr xarajatlari, mlrd. so'm (X_{14}).

kon-metallurgiya kombinati AJning sof foyda, mlrd. so'm (X_{15}).

Model uchun ahamiyatli bo'lganlari esa quyidagilar:

kon-metallurgiya kombinati AJdagi nomoddiy aktivlar qiymati, mlrd. so'm (X_3);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi tovar moddiy zaxiralari, mlrd. so'm (X_6);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi pul mablag'lari, mlrd. so'm (X_8);

kon-metallurgiya kombinati AJdagi uzoq muddatli majburiyatlar, mlrd. so'm (X_{11});

Endi yuqorida keltirilgan omillar bo'yicha kon-metallurgiya kombinati sof tushumi va unga ta'sir etuvchi omillar bo'yicha ko'p omilli ekonometrik model tuzamiz. U quyidagi ko'rinishga ega:

$$\hat{Y} = -518,41 - 125,19x_3 + 2,99x_6 + 2,87x_8 + 0,36x_{11}$$

$$R^2 = 0,8210; F_{\text{хисоб}} = 19,488.$$

Modeldagi $-518,41$ son hisobga olinmagan omillar ta'sirini ko'rsatadi. Ya'ni, agar yuqoridagi omillarni hisobga olmasak, "Kon-metallurgiya kombinati" AJning sof tushumi $518,41$ mlrd. so'mni tashkil qilgan bo'lar edi.

Mazkur modeldan quyidagilarni aniqlash mumkin:

Kon-metallurgiya kombinati nomoddiy aktivlar qiymati (X_3) o'rtacha 1 mlrd. so'mga o'zgarsa, "Olmaliq kon-metallurgiya kombinati" AJning sof tushumi, mlrd. so'm (Y) o'rtacha $125,19$ mlrd. so'mga kamayadi.

Kon-metallurgiya kombinati tovar moddiy zaxiralari (X_6) o'rtacha 1 mlrd. so'mga o'zgarsa, sof tushum o'rtacha $2,99$ mlrd. so'mga ortadi.

Kon-metallurgiya kombinati pul mablag'lari (X_8) o'rtacha 1 mlrd. so'mga o'zgarsa, sof tushum o'rtacha $2,87$ mlrd. so'mga ortadi.

Metallurgiya kombinati uzoq muddatli majburiyatlar (X_{11}) o'rtacha 1 mlrd. so'mga o'zgarsa, sof tushum o'rtacha $0,36$ mlrd. so'mga ortadi.

– Determinatsiya koeffitsienti shuni ko'rsatadiki, "Olmaliq kon-metallurgiya kombinati" AJning sof tushumining $82,1$ foizi ko'p omilli ekonometrik modelga kiritilgan omillarga bog'liq. Qolgan $17,9$ foizi esa hisobga olinmagan boshqa omillar ta'siridir. Tuzilgan ko'p omilli ekonometrik modelning o'rganilayotgan jarayonga mos kelishini yoki statistik ahamiyatligini tekshirish uchun Fisherning F-mezonidan foydalaniladi.

Ekonometrik modelning asosiy elementlari modelda quyidagi o'zgaruvchilar ko'rib chiqiladi:

Yalpi ishlab chiqarish hajmi (YI) – mahsulot ishlab chiqarishning umumiy hajmi;

Mehnat unumdorligi (MU) – har bir ishchi tomonidan ishlab chiqarilgan mahsulot miqdori;

Asosiy vositalar rentabelligi (AVR) – asosiy vositalardan samarali foydalanish darajasi;

Investitsiyalar hajmi (IH) – ishlab chiqarishga yo'naltirilgan kapital mablag'lar.

Model natijalari va tahlili: Model yordamida kon-metallurgiya kombinati ishlab chiqarish jarayonlarining asosiy omillari baholanadi. Natijalar quyidagi yo'nalishlarda tahlil qilinadi:

Mehnat unumdorligi ta'siri: Ishchi kuchining samaradorligi va ishlab chiqarish hajmiga ta'siri.

Texnologik modernizatsiyaning ahamiyati: Yangi texnologiyalar joriy etilishi natijasida ishlab chiqarishning o'sishi.

Investitsiyalar ta'siri: Investitsiyalarning ishlab chiqarish hajmiga bevosita ta'siri.

Kon-metallurgiya sohasining barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun quyidagi yo'nalishlar tavsiya etiladi:

Innovatsion texnologiyalarni joriy etish: Avtomatlashtirish va raqamlashtirish jarayonlarini kengaytirish.

Investitsion muhitni yaxshilash: Xorijiy va mahalliy investorlarni jalb qilish uchun soliq imtiyozlari yaratish.

Ekologik barqarorlikni oshirish: Chiqindilarni qayta ishlash va atrof-muhitga zarar yetkazmaydigan texnologiyalarni qo'llash.

Kadrlar salohiyatini oshirish: Malakali mutaxassislarni tayyorlash va ularni doimiy ravishda qayta o'qitish.



XULOSA VA TAKLIFLAR

Mazkur maqolada kon-metallurgiya kombinati faoliyatining ekonometrik modeli ishlab chiqildi va uning rivojlanish istiqbollari tahlil qilindi. Tadqiqot doirasida metallurgiya kombinati iqtisodiy ko'rsatkichlari va ularning dinamikasi statistik hamda ekonometrik usullar yordamida o'rganildi. Kombinatning ishlab chiqarish hajmi, resurslardan foydalanish samaradorligi va moliyaviy ko'rsatkichlariga ta'sir qiluvchi asosiy omillar aniqlanib, ularning o'zaro bog'liqligi regresion tahlil asosida baholandi. Natijalarga ko'ra, kombinatning barqaror rivojlanishini ta'minlash uchun investitsiyalarni diversifikatsiya qilish, yangi texnologiyalarni joriy etish va operatsion samaradorlikni oshirish muhimligi aniqlandi. Shuningdek, ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va ekologik jihatlarni inobatga olgan holda strategik rejalashtirishning zarurligi ta'kidlandi. Tadqiqot natijalari kon-metallurgiya tarmog'ining rivojlanish istiqbollarini belgilashda, shuningdek, kombinat faoliyatining iqtisodiy samaradorligini oshirish bo'yicha qarorlar qabul qilishda amaliy ahamiyatga ega.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. Gujarati, D. Basic Econometrics. – McGraw-Hill, 2009. – 936 p.
2. Wooldridge, J. M. Introductory Econometrics: A Modern Approach. – South-Western, 2010. – 912 p.
3. Ўзбекистонда кон-металлургия соҳаси бўйича расмий статистик маълумотлар.
4. Каримов, М.И. Республика иқтисодиётини ривожлантиришда инновацион кластерларнинг илмий-назарий асослари. – Иқтисод ва молия / Экономика и финансы, 2021. – №3, С. 25–35.
5. Хусаинов Р. Устойчивое развитие в инженерии: экономические подходы и инновации в Узбекистане. – Muhandislik va iqtisodiyot, 2025. – T. 3, №1. – С. 15–23.
6. Baxadixodjaevna Y. G., et al. Financial Planning as an Element of a Mechanism Corporate Management. – American Journal of Economics and Business Management, 2022. – Vol. 5, No. 12. – Pp. 1–6.
7. Yusupkhodjaeva, G. B. Development of a unified digital transport and logistics intelligent platform based on the National Operator. – E3S Web of Conferences. – EDP Sciences, 2023. – Vol. 461, Article No. 01055.
8. Yusupkhodjaeva G., Akimkulova Z. Bugungi kunda raqamli iqtisodiyotning o'rni va ahamiyati. – Modern Science and Research, 2024. – Vol. 3, No. 1. – Pp. 45–52.
9. Baxadixodjaevna Y. G., et al. Financial Planning as an Element of a Mechanism Corporate Management. – American Journal of Economics and Business Management, 2022. – Vol. 5, No. 12. – Pp. 1–6.
10. Каримов М.И. Rangli metallurgiya klasterini yaratish va samaradorligini baholash. – Экономика, менеджмент, сервис: современные проблемы и перспективы, 2024. – Vol. 8. – Pp. 68–75.



IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2025. № 3

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

El.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.



Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>
